

SINIF Modernizmi Esas Alan Eserler

1. Bu sefer yakaladım. Bahçivandı. Oydu oydu.
– Sen değil misin “Hişt, hişt!” diyen?
– Ben de duyarım bir ses amma bulamam nereden gelir?
– Nereden gelirse gelsin; dağlardan, kuşlardan, denizden, insandan, hayvandan, ottan, böcekten, çiçekten. Gelsin de nereden gelirse gelsin!.. Bir “Hişt hişt!” gelmedi mi fena. Geldikten sonra yaşasın çiçekler, böcekler, insanoğulları...
Hişt hişt! Hişt hişt! Hişt hişt!

Bu metnin alındığı hikâyeye ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Alışılmış hikâye anlayışından farklı bir tarzda yazılmıştır.
B) Olaydan hareket etme kaygısı olmadığı için olayların ayrıntısına inilmemiştir.
C) Giriş, gelişme, sonuç bölümleri yoktur; durum öyküsü niteliği taşımaktadır.
D) Olay ağırlıklı olmadığı için metindeki zaman ve mekânın işlevi yok denecek kadar azdır.
E) Dil, düşünce ve anlatım açısından, yazıldığı dönemin edebî geleneğinden farklıdır.
2. Şimdi bu öyküyü yazmak için, masanın başında oturmuş düşünüyorum. Düşünüyorum da bir öykü ne şaşırtıcı, ne garip oluşumlarla başlıyor, geliyor, kazanılmaya hazırlanıyor. Buna, bu orada dursun diyemeyiz, örgüsü çözülür öykünün. Onun için sürdürmeliyiz. Sözümüzü gevşetmeden sürdürmeliyiz. Bir öyküyü kazanmak büyük incelikler ister. Çok dikkatli olmak gerekir. Örümcek ağı bağlantıları zedelenmeden geçmeli sözden söze. Öykü burada başlayabilir. Başlangıçta neden “Ben bunu yazamam.” diye düşündüm ki? Ortada yanlış bir şeyler olduğu belli de bunların nerede ve neler olduğu açık değil. Bu öyküde, iki “ah”, bir “eyvah” kullanmak istiyorum. Bu öyküde “eyvah”ın yeri yok galiba.

Bu metinde, modernizmi esas alan eserlerin özelliklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Tema olarak bireyin bunalımları ve toplumla çatışmaları anlatılır.
B) Öyküden çok, öykünün anlatım serüvenini işleyen tekniğe yer verilir.
C) Kişilerin iç dünyalarını romanlara katma ve “dün-bugün-yarın”dan oluşan zaman zincirini kırma hedeflenir.
D) Karakterlerin anılarını ve bilgilerini okuyucuya aktarabilmek için bilinç akışı, iç konuşma ve iç diyalog gibi teknikler kullanılır.
E) Varoluşçuluğun etkisiyle eserlerde özellikle küçük burjuva aydınının ruhsal bunalımları işlenir.

3. Gidip ona sarılsa, başını göğsüne dayasa eskiden teyzesinin kucağında duyduğu kokuyu gene koklayacağını sanıyordu...
– Şuraya otur, dedi. Sedire oturttu. Başını onun kucağına koyup uzandı. Eski evde teyzesinin kucağına hep böyle yatarı. Kulağının değdiği karından yavaş, süreksiz bir gurultu duydu. Aldırmadı, teyzesinin de karnı guruldar mıydı? Bilmiyordu. Gözlerini yumdu. Burun kanatlarını gerip birkaç kere yokladı. Belki eski kokuları yeniden duymak olanaksızdı...
– Saçlarını okşasana, dedi. Başını kucağında teyzesi kaşıya çeke saçlarını okşardı. Böylesi değildi. Dalgın bir elin yavaştan gezintisiydi bu.

Bu metinle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilinç akışı ve bilinçaltı tekniklerinden faydalanılan modernist bir eserden alıntıdır.
B) Modern toplumun ortaya çıkardığı sevgisizlik ve arayış kahramanda görülmektedir.
C) Anlatımda geriye dönüşlerden ve iç konuşmalardan faydalanılmıştır.
D) Modern toplumun yalnızlaştırdığı bireyin sıkıntıları anlatılmıştır.
E) Ayrıntılı mekân tasviri yapılırken mekânın kahraman üzerindeki etkileri belirtilmiştir.
4. Oğullarımız gitmeseydi, bizi terk etmeselerdi belki bunların hiçbiri gelmezdi başımıza, dedi. Tanrı, insanları her yönden deneyip denetliyor. Ben onları toprağa bağlamak istedikçe onlar hem benden hem de topraktan nefret eder oldular. Sonunda ikisi de terk etti bizi. Bilirsen bu da Tanrı'nın başka bir deneyişi insanı. Hırslı biri değildim ben. Ama Tanrı'nın varlığına aldırmanın insanların yaşadığı yerde, eninde sonunda seni de hırs bürüyor, gittikçe daha çok edineyim diyorsun, gittikçe daha çok... Sonunda, kendi etini, kendi kanını da yiyip tüketiyorsun... Bunu anlarsan eğer böyle oluyor. Kendi çocukların sana karşı çıkıyor. Seni korumakla görevli olanlar sana kurşun sıkıyor.

Aşağıdakilerden hangisi, bu metnin ortaya çıkmasında etkili olan düşüncelerden biri değildir?

- A) Tanrı inancından yoksun olmanın toplumsal yozlaşma karşısında sağlam duramamaya neden olacağı
B) Daha fazla kazanma isteği ve hırsın aile yapısını olumsuz etkileyeceği
C) Ekonomik sıkıntıların insanların yıkılışına neden olacağı ve inançla bu yıkılışın engellenebileceği
D) Toplumun sahip olduğu maddi değerleri korumak için gerekirse bireylerin feda edilebileceği
E) Ekonomik sıkıntılar üzerine bir de inançsızlık eklenirse “çözülme”nin kaçınılmaz olacağı

Modernizmi Esas Alan Eserler

5. Tansiyon ilacımı damlatmış mıydım? Çoğun savaşıyor da... Sorular, sözde yanıtlar sıralanıyordu ekranda; sormadığım hâlde. Geç kaldın. Yoksadığın zaman seninle oynar, sen onunla oynamayı başaramazsın. Yenik düştüm öyleyse. Yenik düşmeyi yeğlersen yenilirsin. Yanıt aramadın. Arayamadım, fırsat bulamadım, doğrulardan nefret ettim. Yanlışları mı irdeledin sadece. Belki. Peki, nedir sence yanlış? Güçlü olduğu varsayılan zaman kavramından korkmak. Onun için mi üstüne yürüdün? Bilerek diyemem, genlerimin işi. Beni neden suçluyorsun öyleyse? Yalnız seni mi? Suçlanabilecek her şeyi, özellikle siyah beyazı; suçlamak sorgulamayı getirir ardından. Tersini de düşünülebilir bence.

Aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi bu metin için geçerli değildir?

- A) Anlatım birinci kişi ağzından yapılmış, anlatılanlar kahramanın iç dünyasının süzgecinden geçirilerek verilmiştir.
B) Somut bir anlatımın egemen olduğu metinde olaylar sırasıyla anlatılmış, kişiler zaman ve mekânla sınırlandırılmıştır.
C) Kahramanın kendisini sorgulamasında belli bir zaman kavramı gözetilmemiş, şimdiki zaman yerine çok boyutlu bir zaman tercih edilmiştir.
D) Zaman ve mekân kavramının soyutluğu anlatımda da soyut bir dil kullanmayı gerekli kılmıştır.
E) Anlatımın akışı yer yer kesilerek serbest çağrışımın etkisiyle o anda kahramanın aklına gelenler de anlatılmıştır.
6. Belki de bu yüzden Celâl gibi olmak istiyordu Galip. Rüya onu seçtiği için ya da Celâl'in yazdığı hikâyeleri Rüya dikkatle ve zevkle okuduğu için... "Senin yüzünden kendim olamadım hiç!" demek geldi Galip'in içinden. Celâl'in mankenine, "Senin yüzünden beni sen yapan bütün o hikâyelere inandım." dedi. Onu seviyordu ve ondan korkuyordu. Celâl'in yerinde olmak istiyordu ve Celâl'den kaçıyor. Onu arıyordu ve unutmak istiyordu.

(Kara Kitap / Orhan Pamuk)

Bu metin ve yazarı için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Modern insanın bölünmüşlüğü ve çatışmalarını işlemiştir.
B) Hem bireysel hem geleneksel anlamda kendini boşlukta hisseden kahramanı anlatmıştır.
C) Okurun merak duygusunu kamçılaman bir anlatımı tercih etmiştir.
D) Yazar her şeyi bilen, gören ilahî bakış açılı anlatıcıyı kullanmıştır.
E) Metinde bireyin kendisini gerçekleştirme isteyen varoluşçuluk akımından izler görülmektedir.

7. Anne kız sabah kalabalığının arasında, yürüyorlardı. Annesi durmadan konuşuyordu. Böyle konuşkanlığının olduğu geçmişteki tek günü, hastaneye hasta bakıcı olarak alındığı gündü. İşte o gün annesi eve gelince her şey değişmişti. Çünkü annesi bilmediği, görmediği hâller içindeydi. "Alıyorlar beni, bir iki güne kadar başlıyorum. Başhemşireye çıktım, iri yarı bir kadın. Bir bir sordu: Daha önce çalıştın mı? Kocan ne zaman öldü? Çocuğun var mı? Bırakacak kimsen yok ha?" demişti.
(Parasız Yatılı / Füzuzan)

Bu metnin alındığı hikâye ve yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Metnin tamamına yayılmış bir olay yoktur, metin yaşamdan bir kesit sunan durum öyküsüne örnektir.
B) Anlatıcı, olayları geriye dönüşlerle anlatmıştır.
C) Öykü, yazarın hayatından izler taşımaktadır.
D) Alegorik anlatımın egemen olduğu metinde kahramanlar otoriteyle çatışma içindedir.
E) Olaylar, üçüncü kişi ağzından anlatılmıştır.

8. Derse girmeyeceğim. Habersiz derse girmeyişim, sekreteri şaşırır. Dersimin olduğu saatte çocukları koridorda dolaşırken görür. "Aysel Hanım gelmedi." derler. Sevinirler. Ölmüş olduğum, kimsenin aklına gelmez. Sekreter belki eve telefon eder. Sonra, daha sonraki günler neler olur? Hiç öğrenemeyeceğim nasıl olsa. Burada yatıyorum işte. Ölümün tamamlanmasını bekliyorum.
"Yeni bir kuşak doğuyor!" Bizim çocukluğumuz için böyle denirdi. Böyle bir doğumun ayrı bir sorumluluğu vardır.
Oda gittikçe ısınıyor. Perdelerin gerisine gün vurmış olmalı. Saat kaç acaba? Sekiz, dokuz, belki de on...

Bu metinde geçen olayların zamanıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatıcının konuştuğu bölümler geçmiş, an ve gelecek öğelerinden sadece birinin kullanılmasıyla devam etmektedir.
B) Bilinç, geçmişe ve geleceğe yönelik anımsamalarında sürekli andan sapmalar yapmaktadır.
C) Anlatıcının zamanı tahmin etmeye çalıştığı cümle, anlatıcının bilincinin nesnel zamandan kopmaya başladığının da ifadesidir.
D) Aysel'in bilincinde, geçmişe dair anılar, an ve geleceğe dair tasarılar bir arada akmaktadır.
E) Üçüncü paragraf dış dünyanın algılanışıyla ilgili şimdiki zamanı belirten kısa bir cümleyle başlar ve bir tahminle devam eder.

Adı : .....

Soyadı : .....

Sınıf : .....

NO : .....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D	D
E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E	E

Doğru : .....

Yanlış : .....

Boş : .....

Puan : .....